

Összeállításunk a Boldog Terézia Szakkollégium gyermekprogramjaihoz készült segédanyagként. A csángó és roma/hátrányos helyzetű gyerekekkel szervezett anyanyelvi és fejlesztő táborainkban sok tapasztalat halmozódott fel önkénteseink körében. Egyrészt ezeken alapulva, másrészt a 2020-as járványhelyzet megélése miatt úgy láttuk jónak, hogy szerkesztve is elkészítünk egy olyan játékos tanuló-fejlesztő formát, amit ki-kiszabadon bővíthet és variálhat. Mivel több korosztállyal foglalkozunk párhuzamosan – a csángóknál sokszor 3 évestől 14 évesig –, ez a tapasztalat vezetett oda, hogy a füzetben az olvasmányos és feladatos részek is korosztályonként megbontva jelennek meg.

A füzet témája az iskolanővéri karizma gyökereihez, az alapító és szakkollégiumunknak nevet adó Boldog Terézia anyához, az ő életútjához kapcsolódik. Az ő alakján, történetén keresztül tudjuk mélyebben megérteni saját küldetésünket, s tudjuk azokat az értékeket átadni, amelyek hitünk szerint mindenkinek fontosak.

Minden gyerek saját, egyedi küldetést kapott Istentől. Ennek kibontakozása nemcsak az ő, hanem az egész világ boldogságát is szolgálja. Ehhez nyújt mintát Boldog Terézia anyaelete és tanítása.

Támogatta az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő Nemzeti Tehetség Programja NTP-SZKOLL-2019-0031.

Terézia anyatörténete I.

Powerpoint
segédanyag a
fejlesztő füzethez

óvodásoknak,
kisiskolásoknak és
ötödikeseknek

kérdések óvodásokhoz

kérdések és feladatok
alsósoknak

*kérdések és feladatok
ötödikeseknek*

Kép, amelyet először néhány percig néznek a
gyerekek, azután elrejtjük és a képre
vonatkozó kérdéseket teszünk fel a másik
oldalon lévő rend szerint. Vissza is lehet hozni,
újra szemlélni.

1. Keltél-e már át hídon? Miből volt? Kő, vas, fa?
2. Tudsz-e úszni?
3. Láttál-e már nagy folyóvizet? Milyen színű volt?
4. Milyen állatok élnek a folyókban?
5. Milyen vízi, vízben élő állatokat ismersz?

1. A térképen mutasd meg a Dunát, honnan hová folyik, milyen hosszú, kanyargós, stb. Ha a gyerekek közül valakinek van élménye a Dunával kapcsolatban (budapesti, más városbeli, ill. országbeli nyaralásról,) azokat meg lehetne hallgatni.
2. Mi lehet a dolga egy hajósmesternek?
3. Mit szállíthattak abban az időben?
4. Dunáról ének:
5. Hej, Dunáról fúj a szél.../Komáromi kisleány.../Széles a Duna...../Duna-parton van egy malom....
6. szerepjáték: képzeletből néhány jelenet eljátszása a család életéből
7. 5-6 képből álló képregény készítése a kis Karolináról

1. A térképen „hajózz” végig a Dunán az eredetétől a torkolatáig! Milyen országokon folyik keresztül a folyó? Kik laknak ott, milyen nyelven beszélnek ott?

2. Keresd meg Németországban Regensburgot! (Bajor tartomány - déli rész - München - ettől É-ra)

3. Magyarországról el tudnánk-e hajózni oda? Ha igen, mennyi idő alatt?

4. Vajon hol milyen széles, gyors, erős, stb. a Duna?

*5.
Hej, Dunáról fúj a szél...
Komáromi kisleány...
Széles a Duna....
Duna-parton van egy malom....*

A regensburgi dóm mosolygós angyala

1. Milyen haja volt az angyalnak?
2. Mibe volt öltözve?
3. Milyen volt az arca?
4. Miért mosolyog?
5. Hallottál-e az őrzőangyalról?
6. Tudod-e, hogy neked is van őrzőangyalod?
7. Te hogyan képzeled el az angyalt? Rajzold le!

1. Ki az őrzőangyal?
2. Mi a feladata?
3. Szoktál-e imádkozni hozzá:
4. Hallottál-e olyat, hogy „az őrzőangyalom mentett meg!” Meséld el!
5. Egymásnak is mondjuk, h. „angyal vagy!”, vagy „angyalom”. Kire mondjuk, h. angyal?

1. *Kik az angyalok?*
2. *Kit ismerünk név szerint?*
3. *Tudsz-e olyan bibliai történetet, ahol angyal is szerepel?*
4. *Egymásnak is mondjuk, h. „angyal vagy!”, vagy „angyalom”. Kire mondjuk, hogy angyal?*
5. *Milyen írás volt az angyal kezében levő szalagcsíkon? (latin vagy magyar?)*
6. *Emlékszel-e az első és 2. szóra?*
7. *Mit jelentett/jelenthet az a 2 szó?*

A regensburgi dóm mosolygós angyala

1. Mit tartott a képen az öreg hajós a kezében?
2. Milyen színű a hajócska? És a vitorlája?
3. Kik voltak még a képen?
4. Mibe volt öltözve a kisfiú?
5. Mit vitt az anyukája a vállán?
6. Volt-e szakáll a hajósnek?
7. Kin volt kalap és kin nem?

1. Milyen emberek lehetnek a képen? Gazdagok, szegények?

2. Milyen foglalkozásúak?

3. Összetartoznak-e, rokonok vagy ismerősök-e?

3. Találjatok ki egy beszélgetést, ki mit mondott és a másik mit felelt rá? Játsszátok el!

4. Mondj legalább három színt, amit a képen láttál!

5. Milyen színű a hajócska a hajós kezében?

Ének:

Hej halászok, halászok...

1. Miről szól a kép?

2. Milyen érzéseket fejez ki?

3. Ha megszólalnának a szereplők, ki mit mondana?

4. Nézd meg az öreg hajós arcát, testtartását! Mit fejez ki? Mit látsz az arckifejezésén? Mi történhetet vele eddigi életében?

5. Mit látsz a kisfiú arcán? Mire gondolhat?

6. Adj egy címet a képnek!

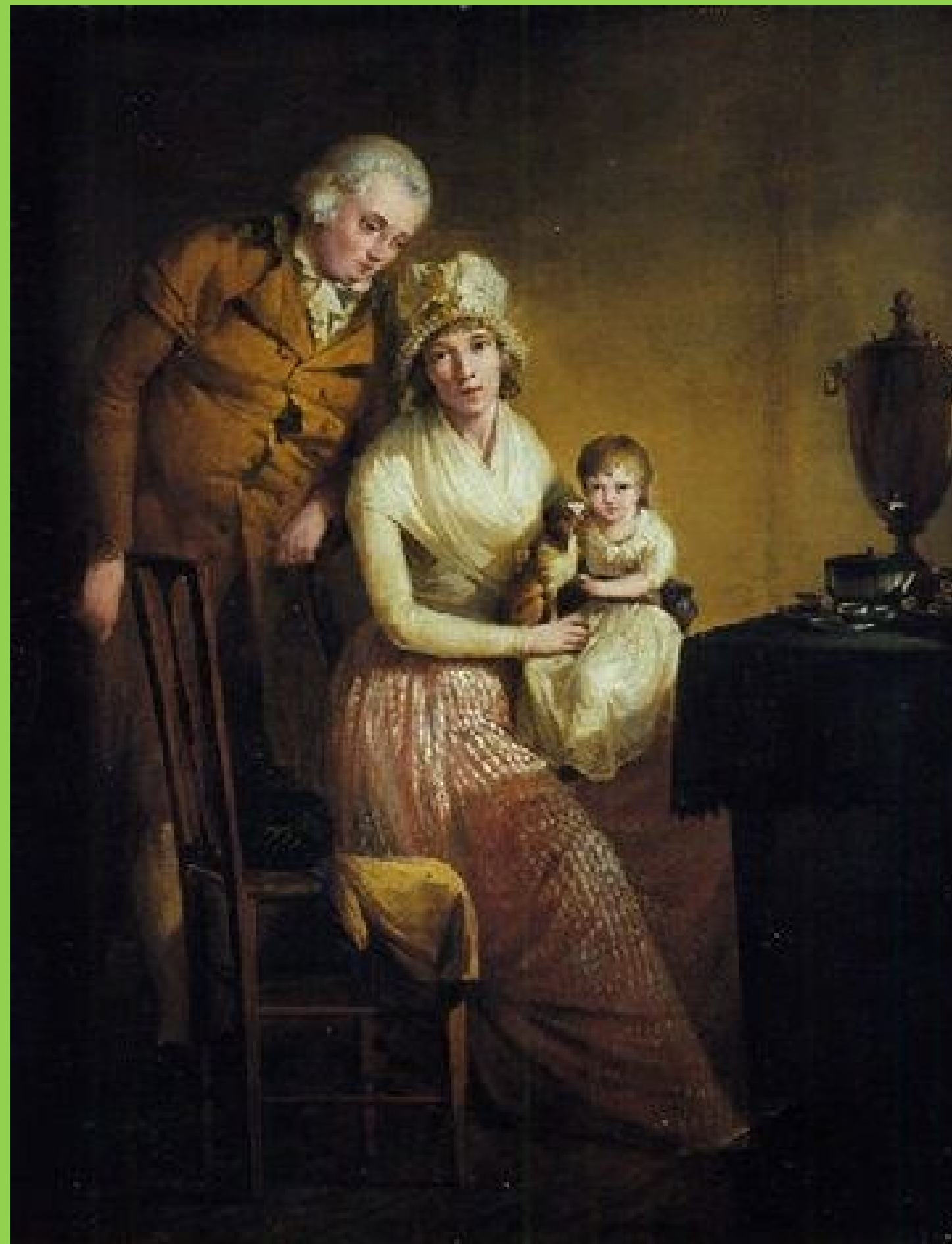

1. Kiket láttál a képen?
2. Mi a nevük?
3. Volt-e állat a képen?
4. Mibe van a kislány öltözve?

1. Kik vannak a képen?
2. Mi a kapcsolat köztük?
3. Mit tudsz az életükről?
4. Vajon kié a kutya a képen?
5. Mire tanítottak meg régen minden kislányt?

1. *Kik vannak a képen?*
2. *Ki mit csinál, hova néz?*
3. *Szerinted ki mit gondolhat?*
4. *Miben másak, mint a mai családok?*
5. *Miben hasonlítanak a mai családokhoz?*
6. *Mire tanítottak meg régen minden kislányt?*

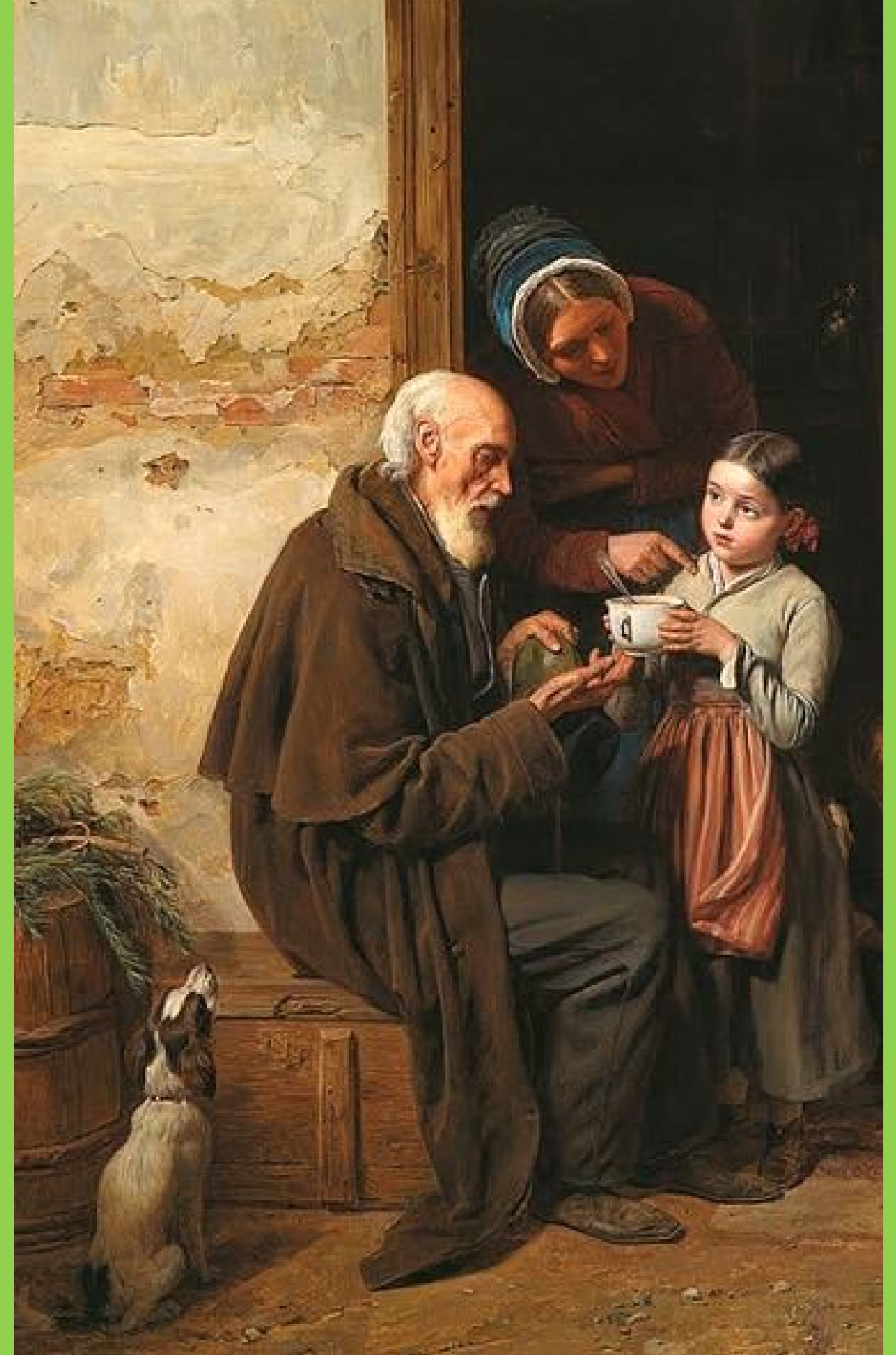

1. Hány személyt/embert láttál a képen?
 2. Kik voltak? Nők vagy férfiak?
- A kék sapkás asszony Karolina édesanyja. Mi a neve? Hogy hívják őt?
4. Milyen ruha volt a koldus bácsin?
 5. Mit ad a koldus bácsinak a kis Karolina?
 6. Volt-e állat a képen?

1. Kik vannak a képen?
2. Mi a kapcsolat köztük?
3. Hány évesek lehetnek?
A koldusbácsi? A néni?
A kislány?
4. Mit csinál a kislány?
5. Mit mondhat neki az anyukája?
6. Vajon kié a kutya a képen?
7. Találkoztál-e már koldussal? Milyen volt?
Mit tettél? Mit éreztél?

1. *Kik vannak a képen? Ki mit csinál és mit gondol?*
2. *Mit fejez ki a kislány arca? Hogyan néz a bácsira? Mire gondolhat?*
3. *Mit fejez ki a koldus/szegény bácsi kézmozdulata?*
4. *Nem néz a kislány szemébe, vajon mi lehet a szívében, a gondolataiban?*

Ő, a szívek, az ég és föld Ura, tudja, mikor fogy ki korsónkból az olaj és vékánkból a liszt.

1. Hány embert láttál a képen?
2. Mit gondolsz, kik lehetnek ők?
3. Hány éves volt Karolina, amikor iskolába vitték?
4. Milyen színű ruhában volt a képen Karolina?

1. Emlékszel-e a saját első iskolába érkezésedre? Mit éreztél?
2. Elkísérték-e a szüleid?
3. Milyen mozdulata volt a képen Karolina édesanyjának?
4. Milyen érzés lehetett neki, amikor iskolába engedte a kislányát?
5. Milyen mozdulata volt a szerzetesnővérnek?

1. *Neked milyen volt iskolába menni az óvoda után?*
2. *Mi segített, mi volt nehéz benne?*
3. *Milyen volt neked átmenni alsó tagozatból a felső tagozatba, 5. osztályba?*
4. *Milyen újdonságokat tapasztaltál meg/éltél meg? Milyen mozdulata volt a képen Karolina édesanyjának?*
5. *Milyen érzés lehetett neki, amikor iskolába engedte a kislányát?*
6. *Milyen mozdulata volt a szerzetesnővérnek?*

- 1.Volt-e a képen felnőtt? Ki lehetett ő?
2. Hol állt Karolina?
3. Az ablak nyitva volt-e vagy csukva?
4. Milyen színt láttál az ablakban?
5. Mi lehet az a piros szín?

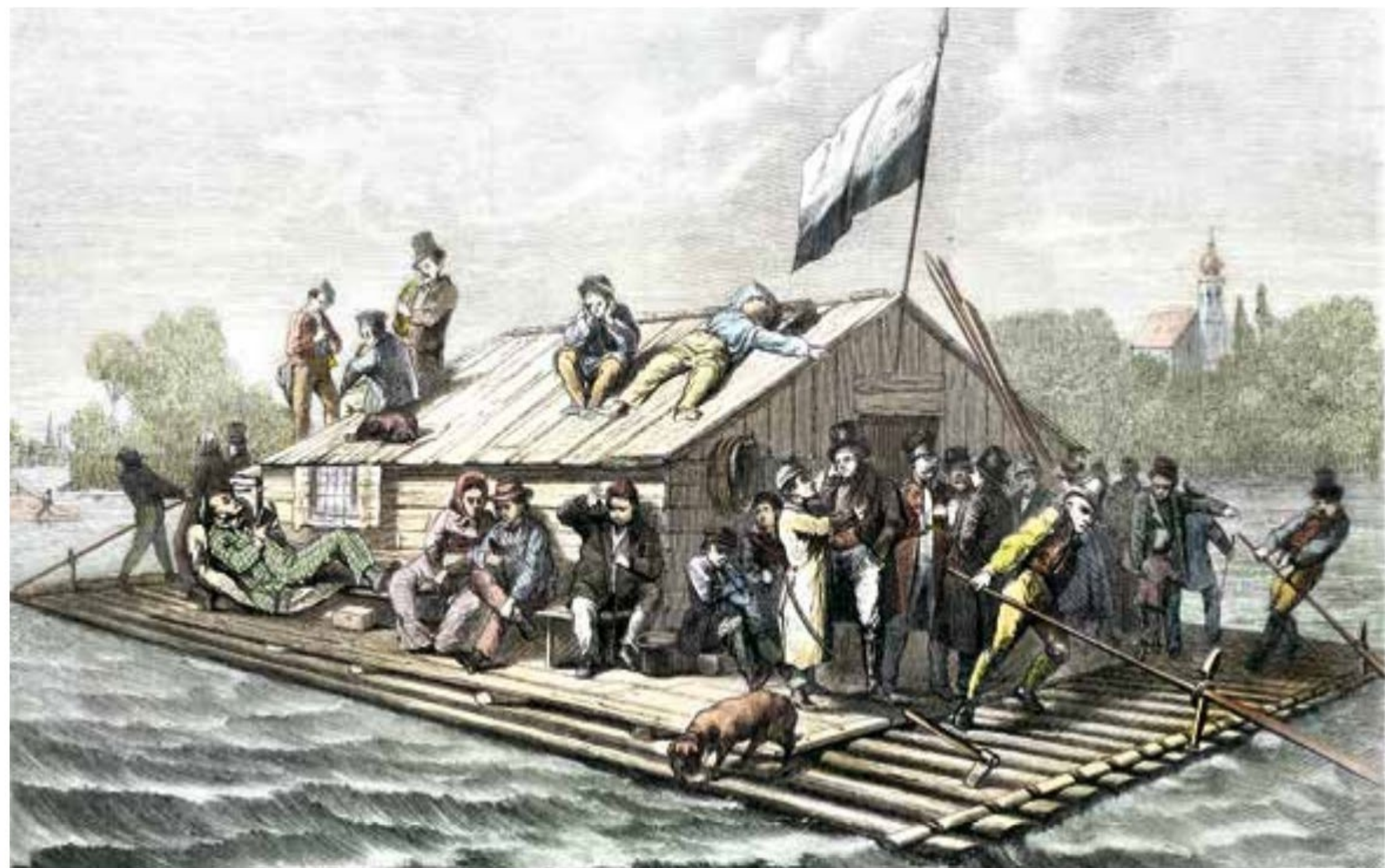
1. Karolina ténylegesen 12 éves volt, amikor a háborút megélte. Te ismersz-e valakit, aki átélt háborút?
2. Rajz arról a jelenetről, amelyik legjobban megfogta őket
3. „Erőpróbás” játék (nem küzdőjáték)- ahogyan Karolina legyőzte a félelmét a padlásról az égő várost nézve,... mi is tudunk győzni a félelmeink, hangosságunk, haragunk stb. fölött. Volt-e már erről tapasztalatod az életedben?

- 1.Mennyi idős volt ténylegesen Karolina, amikor Napóleon 1809-ben bevette Regensburgot?
2. Tudsz-e valamit Napóleonról? Nemzetisége, élete, tettei...
3. Miket érezhetnek, gondolhatnak a képen szereplő emberek?
4. Hol van ma háború a Földön? Miért harcolnak?
5. Magyarországon mikor volt háború, amiről hallottál?
- 6.Láttál háborús filmet? Mesélj róla...
7. erőpróbás játék (nem küzdőjáték))- ahogyan Karolina legyőzte a félelmét a padlásról az égő várost nézve, mi is tudunk győzni a félelmeink fölött. Volt-e már erről tapasztalatod az életedben?

A keresztény legnagyobb győzelme: a megbocsátás.

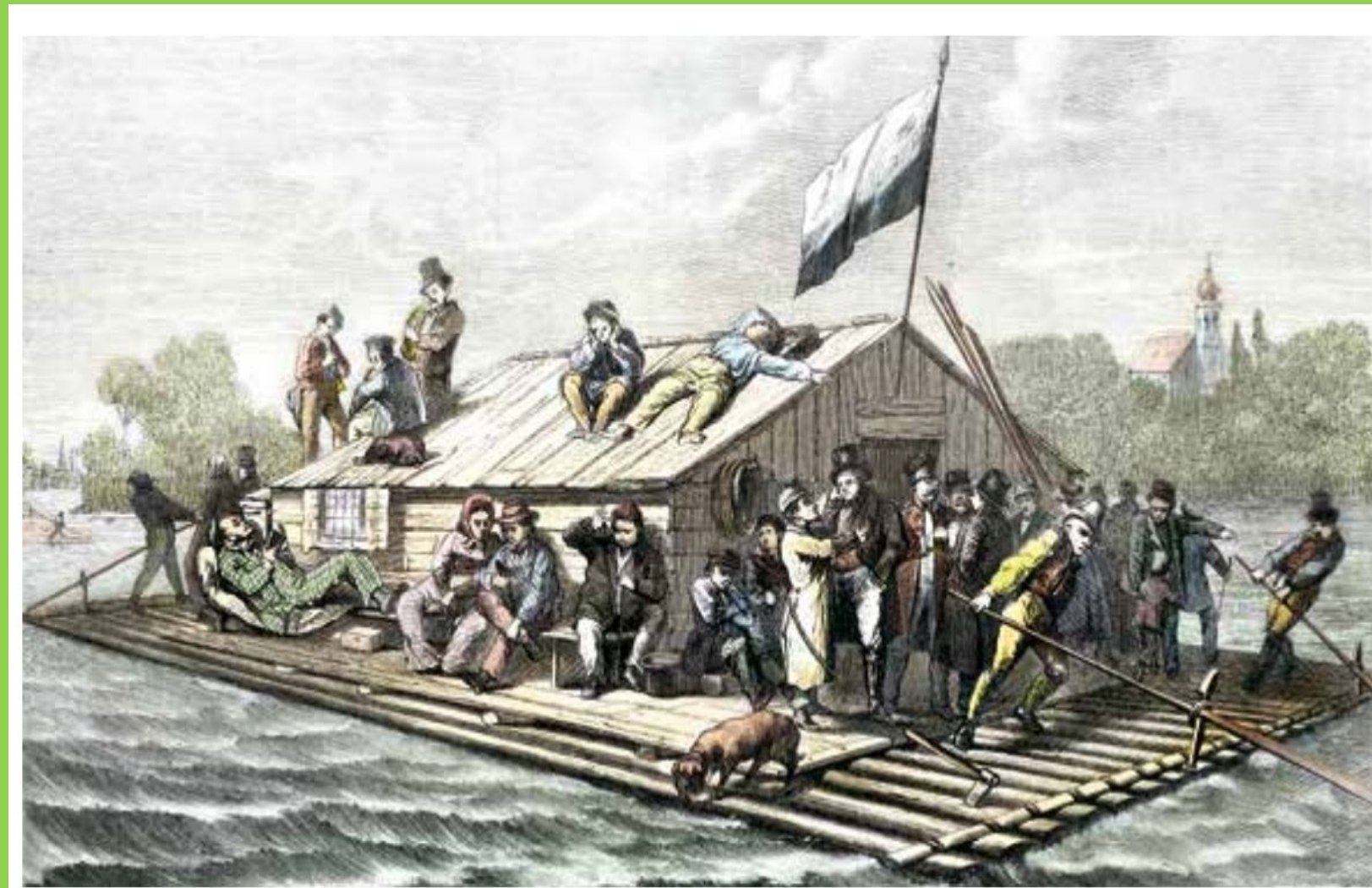

1. Milyen járművet láttál a képen?
2. Mit csinált a hajó elején álló férfi?
3. Mi volt Karolina édesapjának a foglalkozása?
4. Az édesapán kívül volt-e még más is a hajón?
5. Melyik folyón hajózott Karolina és az édesapja? –
6. Magyarországon van-e ilyen nevű folyó? (átfolyik-e Magyarországon is a Duna?)

1. Rajzold le a dunai hajózást a kis Karolinával, édesapjával, utasokkal, örvényekkel!
2. Milyen járművet láttál a képen?
3. Mit csinált a hajó elején álló férfi?
4. Az édesapán kívül volt-e még más is a hajón?
5. Melyik folyón hajózott Karolina és az édesapja?
6. Magyarországon van-e ilyen nevű folyó? (átfolyik-e Magyarországon is a Duna?)
7. Mit láttál a parton a távolban?

1. Keresd meg a térképen a Dunát! Vezesd végig rajta az ujjadat! Mely országokon halad keresztül?
2. Kerültél-e már veszélyes helyzetbe közlekedés közben? Ha igen, mit éreztél?
3. Volt-e már olyan tapasztalatod, amikor valamiért, valakiért feladtad a saját elképzeléseidet, vágyaidat? Meséld el milyen érzés volt az neked abban a pillanatban! Mit éreztél később?

1. Milyen színű a kapu?
2. Mi van a zöld kapura ráírva?
3. Mely épület van zárva?
4. Miért van zárva az iskola?
5. Örültek-e a gyerekek annak, hogy nem kell tovább iskolába járniuk?

1. Rajzold le a bezárt iskolát!
2. Hány évig kellett gyakorolni a tanítóságot Karolinának és két barátnőjének (kistanítónak lenne), míg igazi tanítókká váltak?
3. Milyen számokra a jó tanító?
4. Milyen lehetett a gyerekekkel, a gyerekek között Karolina, amiért szerettek a gyerekek iskolába járni/ szerették őket?
5. Játsszátok el egy jelenetben, amikor Karolina tanít és a kecske belemegy a tanítási órába!

1. Milyen számokra a jó tanító?
2. Milyen lehetett a gyerekekkel, a gyerekek között Karolina, amiért szerettek a gyerekek iskolába járni/ szerették őket?
3. Tudsz-e olyan országról, ahol a gyerekek, vagy csak a lányok nem tanulhatnak?
4. Tudod-e miért nem?
1. Hallottál-e már gyermekmunkáról? Mit jelent ez?

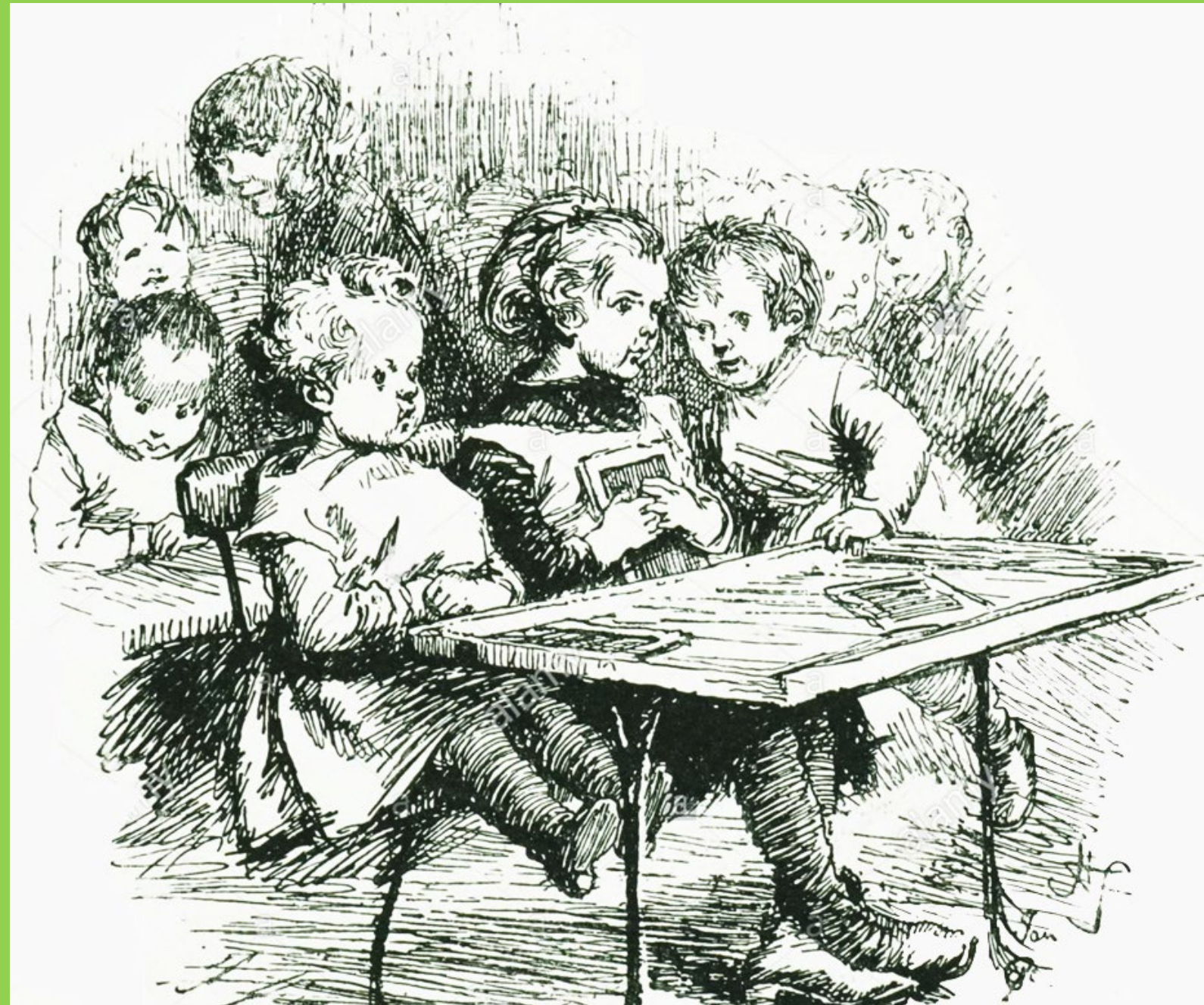
1. Mit csinálnak a gyerekek a képen?
2. Hol lehetnek?
3. Te várod-e az iskolát?
4. Mit gondolsz, miért jó, öröm iskolásnak lenni?
5. Mit csinálnak a gyerekek az iskolában?

1. Milyen a jó iskola, milyen lehetett Karolina iskolája, amiért szerettek odajárni a gyerekek?
2. Vajon milyen lehetett Karolina kisasszony?
3. Fonás, varrás, vagy valamilyen kézimunka, ahogyan az akkori lányok is tették.
4. 5-6 képből álló képregény készítése
5. Rajzold le Terézia anyát, ahogy a gyerekeket tanítja!

1. *Milyen a jó iskola? Mit jelent a „mintaiskola”? Mit lehet követni/mi lehet követendő egy másik iskolának?*
2. *Milyen tulajdonságai lehetnek Karolinának, amiért szerették őt a gyerekek?*
3. *Milyen a jó tanár/tanító?*
4. *Miért érdemes megtanulni új ismereteket? Hogy jó tanulni?*
5. *Volt-e már olyan tapasztalatod, amikor valamiért/valakiért főladtad kedves vágyadat? Milyen volt az akkor neked? Mit éreztél később ezzel kapcsolatban?*

I. Lajos bajo király

1. A képen egy király volt.
Volt-e korona a fején?
2. Volt-e korona máshol a képen?
3. Milyen színű ruhája volt?
4. Te mit kérnél egy királytól?
5. Vagy mit mondanál neki?

1. A képen egy király volt.
Volt-e korona a fején?
2. Milyen tárgyak voltak körülötte?
3. Milyen ruhában volt?
4. Nézd meg a testtartását! Mit fejez ki az alakja?
5. A népmesékben hogy kell a királyokat megszólítani?
6. Milyen hatalmuk van a népmesékben a királyoknak?
7. Ténylegesen mit csinálnak a királyok?
8. Rajzold le Terézia anyát, amikor a királlyal tárgyal!

1.Mik utalnak arra, hogy uralkodót láttál a képen?

2.Mit fejezett ki a testtartása? És az arca?

3.Hogy szólítanál meg egy királyt/királynőt? És egy államelnököt? Egy miniszterelnököt?

4.Mi volt a dolguk régen a királyoknak?

5.Mit csinálnak ma?

6.Mondj nagy magyar királyokat!

7.Ki volt az első magyar király? Esetleg tudod-e, ki volt az utolsó?

1. Kik vannak a képen? Hányan?
2. Milyen ruhában van a néni középen?
3. Ki lehet az a néni?
4. Mit csinálnak a gyerekek?
5. Mit visel a szerzetesnővér a nyakában?

1. SSND jelvényt mutatunk a gyerekeknek. Elmagyarázzuk rajta az egyes elemeket: **O** = a világot jelképezi, **†** = Jézus, **M** = Mária

2. Próbáld meg lerajzolni emlékezetből !

3. Hány ilyen jelvényt találsz az iskolában?

4. Mondd el az iskolanővérek rendjének pontos, teljes nevét!

5. Öltöztető baba készítése kép alapján –szerzetesi ruha

6. 5-6 képből álló képregény készítése

1. Milyen változás történt Karolinában? Hogy tudnád ezt megfogalmazni?

2. Karolina, vagy mostantól Terézia anyja élete, ruházata egyszerűbb lett ezen évek alatt. Mit jelent ez?

3. Te tudnád követni? Hogyan és miben lehetne neked egyszerűsödni? (pl.: megelégedni a Boci csokival is, nemcsak egy Milkával; nem kellene megvenni azonnal 3 matricát, elég lenne egyszerre csak 1 db; a régi ruhákat is hordani, nemcsak a legújabbakat,...)

4. Milyen lehetett Terézia anyja, amikor még elegáns ruhát viselt, és milyen azután, amikor egyszerűt? Képzeld el, és rajzold le egymás mellé!

5. Milyen a kép hangulata, milyen lehet a nővér és a gyerekek kapcsolata?

- 1.Nézd meg a festményt! Terézia anyát ábrázolja.
Mi van a kezében?
- 2.Kit ábrázolhat az az arckép a kezében?
- 3.Mit tart még a kezében?
4. Mire figyelhet Terézia anya, mit nézhet?

1. Képzeld el, hogy Terézia anya érkezik az iskolába látogatóba, s kérdezgeti a gyerekeket az iskoláról. Mit mesélnél el neki? Mit szeretsz ebben az iskolában? Mi lehetne még jobb?
2. Érdeklődj utána, mit jelent a nővérek nevében a M. betű?
3. Terézia anya a tanítókat is kérdezgeti. Mit mesélnek a tanítóid?
4. Te is hozzá tudnál járulni az iskola szebbé tételéhez? Mihez? Mivel, hogyan? Kössünk „szerződést” e témában. Mindenki leírhatja, lerajzolhatja a „fogadalmát”. Ne felejtjük el aláírni, hitelesíteni!
5. Hogyan alakult Terézia anya egy napja? Tervezd meg egy napjának napirendjét!

Rajzold le Terézia anyát!

- 1.Kössünk személyes/osztály szerződést!
Mit tartunk az idei tanévben fontosnak, milyen célt tűzünk ki magunk elé? Ennek személyes, majd közös megfogalmazása.
Az aláírást ne felejtjük el!
- 2.Te milyen nevet választanál magadnak a jellemed, tulajdonságaid alapján? Mi illik hozzád?
- 3.Játék: „Mi lenne, ha...” - valaki kimegy, a bent levők neveket találnak ki neki. A kint levő bejövetele után csak kérdezgethet: Mi lennék, ha virág lennék, étel lennék?...
- 4.Ugyanezt a játékot lehetne Terézia anyára is vonatkoztatni. „Mi lenne, ha virág lenne? Milyen zene lenne?...
- 5.Hogyan alakult Terézia anya egy napja? Tervezd meg egy napjának napirendjét!
- 6.Érdeklődj utána, mit jelent a nővérek nevében a M. betű?

Peller M. Beáta festménye Terézia anyáról, Budapest

Egyetlen szilárd alap létezik: Isten irgalma.

Munkatársaink

Szerkesztő

Tornay Krisztina

Szöveg

Csompilla Éva M. Éva SSND
Tornay Krisztina M. Petra SSND

Kiadó

Boldog Terézia Szakkollégium,
online kiadás

www.boldogterezia.hu

Támogatta

Az Emberi Erőforrások
Minisztériuma megbízásából az
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
Nemzeti Tehetség Programja

Kiadványterv, animáció

Tornay Krisztina

Közreműködő csapat

Csompilla Éva
Sütő Zsuzsanna
Szamkó Eszter
Tornay Krisztina

Szamkó Eszter grafikái: 1., 3., 29.
Tornay Krisztina: 2., 16., 22.
D. Nagy Judit: 31.
Peller Beáta: 30.

A kiadványban közölt fotók,
reprodukciók nyilvános internetes
fórumokról valók.

Boldog Terézia anyja

az iskolanővérek alapítója életének története